

MARSALU SOVJETSKOG SAVEZA I PRETSJEDNIKU DRZ. KOMITETA NARODERANE
Josifu Visarionovicu Staljinu

M O S K V A

Kada su fasisticki varveri napali Vasu divnu otadzbinu, nade citavog naprednog covjecanstva bile su upucene Tebi, Veliki Vodjo i Ucitelju svih postenih i rodoljubivih naroda. Sjecamo se Tvojih velikih rijeci vasim hrabrim zenama kada si im porucivao da budu gorde prema fasistickim handitima i da ih unistavaju svuda i na svakom mestu. Zene Crne Gore i Boke primile su Tvoje rijeci kao da su upucene nama i mi smo s puno prezira i mrznje prema okupatoru ustale sa svojom bracom da branimo cast i svoje ime. A danas poslije velikih i krvevih borbi zene Crne Gore i Boke okupljene na svom I Kongresu Antifasistickog fronta zena u slobodnom gradu Kolasinu, saljemo Tebi, nas dragi i ljubljani druze Staljine svoje borbene pozdrave.

Zahvaljujuci Tebi kao Vodji antifasistickih armija u svijetu, nasoj narodno-oslobodilackoj borbi, aktivnom ucescu zena u toj borbi, uzaludne su bile sve make krvozednog okupatora i domacih izrode da od nas zena stvore poslusno roblje - naprotiv, majke latise puske svojih poginulih sinova, sestre popunise upraznjena mjesta svoje brace, grobovi nase brace postadose zarista odakle se cuje slobodna rijec napacnog naroda.

Mi, zene Crne Gore i Boke, ponosne smo sto aktivno ucestvujemo u ovoj krvavoj borbi protiv okupatora i domacih izdajnika i sto su nasi narodi dostojni Tvoje pomoci. Pozdravljamo te kao organizatora antifasisticke borbe koja je omogucila da mi tene nijesmo samo sticence muskaraca nego i njihovi suborci u velikoj i krvavoj borbi protiv fasizma.

S plamenim pozdravom klicemo Ti: Zivio nas veliki Ucitelju na sreću citavog covjecanstva!

Kolasin 5 decembra 1943 g.

PRVI ZEMALJSKI KONGRES
ANTIFASISTICKOG FRONTA ZENA CRNE GORE
I BOKE

II.

VRHOVNOM STABU NARODNO OSLOBODILACKE VOJSKE NA CELU SA MARSALOM
JUGOSLAVIJE DRUGOM TITOM

Postene zene Crne Gore i Boke ponosne sto su za veliko djelo narodnog oslobodjenja nesebicno dale i svoje rodjene krvi, skupljene na svom I Kongresu Antifasistickog fronta zena u slobodnom gradu Kolasinu, salju svoje borbene pozdrave junackom Vrhovnom Stabu na celu sa nasim ljubljenim Marsalom Drugom Titom. Odanost i heroizam koji smo pokazale ucestvovanjem u ovoj svetoj borbi, svjedocimo do kraja istrajati i jos s vecom mrznom prema omrznutom okupatoru koji je porobio nasu zemlju i domacim izrodima koji su izdali nase narode, a s nasim blagom pobjegli da bi kasnije trgovali i vrbovali olos - vojsku Druze Mihajlovica koja je zabola noz u leđa Narodno-oslobodilackoj vojsci, a danas priprema povratak pljackas druzine izdajnickih ministara i Kralja Ratra. Mi smo cvrete odlule da tekovine i nasa prava koje smo izvobjevale u ovoj krvavoj borbi branimo, jer smo svjesne opasnosti koju stari neprijatelji naroda slobode i zeninih prava pokusevaju vratiti.

Mi, zene Crne Gore i Boke, ponosne smo sto se nalazimo

u armiji kojoj na celu stojis Ti, nas voljeni druze Tito. Mi ni od sad kao ni dosad necemo zaliti svoje zivote da pomognemo ovu veliki borbu za sto brze unistenje neprojetelja i izvojevanje nase slobode.

U to ime mi Ti klicamo, mudri vodjo nase herojske vojske:

Zivio nam dugo godina na korist nasih slobodarskih naroda nas najmiliji druze TITO!

S.F.S.N.
Kolasin, 5 decembra 1943 g.

PRVI ZEMALJSKI KONGRES
ANTIFASISTICKOG FRONTA ZENA CRNE GORE
I BOKE

III.

ANTIFASISTICKOM VIJECU NARODNOG OSLOBODJENJA JUGOSLAVIJE

Iz krvi nasih najboljih sinova izrasla je prava narodna vlast. Na kostima nasih boraca Narodno oslobodilacke vojske postavljaju se temelji nase slobodne drzave u ojoj cemo izgradnji i mi zene uzeti ucesca. To nam je obezbijedila borba za koju smo dale mnogo zrtava, mnogo svojih najboljih kceri, koje su nesebicno zrtvovala svoje zivote, jer su slobodu voljela iznad svega. Na to mi imamo prave i zato smo i otsada rijesene istrajati u borbi i spremne smo pruziti svaku pomoc nasoj Narodno oslobodilackoj vlasti koja nam omogucuje ucestvovanje u svim poslovima drzavnog zivota.

Sa ovog Prvog Kongresa postene i rodoljubive Crnogorke i Bokeljke salju svom Antifasistickom vijecu Narodnog oslobodjenja Jugoslavije kao najvećem politickom pretstavnistvu naroda Jugoslavije borbene pozdrave i obecavaju mu da ce sav teret nase pozadine primiti kao svoju duznost u cilju pomaganja narodno-oslobodilacke vlasti.

Smrt fasizmu - Sloboda narodu!

Kolasin, 5 decembra 1943 g.

PRVI ZEMALJSKI KONGRES
ANTIFASISTICKOG FRONTA ZENA CRNE GORE
I BOKE

IV.

CENTRALNOM KOMITETU KOMUNISTICKE PARTIJE JUGOSLAVIJE

Na mucenja i teror koje je okupator vrsio uz pomoc domacih izdajnika sirom nase domovine postene zene Crne Gore i Boke odgovorile su neustrasivim junstvom, ustajuci u sveti otacastveni rat, na koji je nase narode pozvala herojska Komunisticka partija. Ni paljevina nasih domova, ni logori, ni strijeljanja od strane fasistickih zlikovaca i prodatih domacih izroda nijesu mogle zadržati velicanstvenu i nadcovjecansku borbu nasih naroda, jer je tu borbu vodila slavna Komunisticka partija.

Komunisticka partija nas je pozvala i prema nama pokazala toliko ljubavi i postovanja i mi smo rijesene i najteza iskusenja izdržati, uvjerene da cemo i svoje prave izvijevati jedino borbom kojoj na celu stoji nase narodna partija. Crnogorke i Bokeljke svjesne svojih duznosti i zadataka prema svome narodu, okupljene na svom Prvom Zemaljskom Kongresu u slobodnom gradu Kolasinu, salju svoje plamene pozdrave svojoj slavnoj Komunistickoj partiji koja je pod vasim mudrim rukovodstvom spasila nase narode od fasistickog unistenja i poveća borbu krpz koju cemo izvojevati konacno oslobodjenje nasih

naroda.

Smrt fasizmu - Sloboda narodu!

Kolasin, 5 decembra 1943 g.

PRVI ZEMALJSKI KONGRES ANTIFASISTI
CKOG FRONTA ZENA CRNE GORE I BOKE

V.

ZENAMA VELIKOG SOVJETSKOG SAVEZA

Mi, zene Crne Gore i Boke slijedimo vasim sjajnim primjerom. Nastojimo svim silama da sto vise doprinesemo borbi za konacno oslobodjenje od krvavog fasistickog zavojevaca. U vremenu od dvije i po godine mi zene Crne Gore i Boke podnujele smo mnogo teskih momenata. Porobili su nam zemlju, popalili domove, djecu klali ili zivu bacali u jame a pored toga i u samoj borbi izgubili smo mnogo postenih kceri nasega naroda. Mnoge su pale u borbi s okupatorom, mnoge su poginule od ruke nasih domacih izdajnika, a mnoge su zlostavljane, silovane i ubijane. I poslije ovih mucnih trenutaka nijesmo pokleknule nego smo ostale cvrste i nepokolebljive protiv zajednickog neprijatelja boreci se ujedinjene u cvrsti savez s vama. Srecne smo sto nasom borbom pomazemo ne samo nasoj vojsci nego i borbi nepobjedive Crvene armije. Rijecima ne mozemo izraziti nasu veliku ljubav prema vama, nase mile drugarice.

I danas sa I Kongresa Antifasistickog fronta zena obecevamo vam da necemo zaliti truda i zivote samo da bi sto prije dosli do pobjede nad mrskim zavojevacima. U borbi za koju smo dale ono sto nam je najdraze, svoje sinove i svoje kceri, istrajacemo do konacne pobjede. Ne prezajuci ni od kakvih teskoca stoicki cemo podnijeti sve i zajedno sa nasom Narodno-oslobodilackom vojskom ici cemo do izvojevanja prave narodne federativne demokratske Jugoslavije.

S borbenim pozdravom

S.F.S.N.

Kolasin, 5 decembra 1948 g.

PRVI ZEMALJSKI KONGRES ANTIFASIS
TICKOG FRONTA ZENA CRNE GORE I BOKE

VI.

ZENAMA SJEDINJENIH AMERICKIH DRZAVA

Fasisticki razbojnici okupirali su nasu zemlju izdatu od onih koji su vise od dvadeset godina gusili svaki otpor pravih rodoljuba protivu korupcije i pljacke narodne imovine, a koji danas izazivaju bratoubilacki rat i spremaju narodima nase zemlje novo ropstvo i stradanja. Njemacki varvari su popalili nase sela, porusili nase gradove a zatim su streljali nase najbolje sinove i kceri. Mi smo gledale kako su nam djecu, malu nevinu djecu klali i ubijali. Mi smo gledali kako nam kuce gore, gledale kako nam sinove strijeljaju i nijesmo pokleknule pred krvolocnim neprijateljem, vec smo s prezrenjem i mrzjom prema tim zvjerima i domacim izrodima koje vodi vojskovođa bez vojske minister Draze Nihajlovic, koga svaka postena majka prezire, vodile i vodimo krvavu borbu za cast i slobodu koja nam je draza od zivota.

Mi smo ujedinjene u svoju mocnu organizaciju - Antifasisticki front zena - rijesene na jos vece zrtve i istrajacemo sve do konacne pobjede. Krv kousu nase mlade kceri prolile jurisajuci rame uz rame sa svojom bracom na neprijateljske tvrdjave, topeci se u rijeke, prenoseci nase ranjenike, ginuci pored njih previjajuci njihove rane, necemo dozvoliti da bude uzaludno prolivena. Fasizam je najveći neprijatelj zen, mi smo toga svjesne i istrajacemo u borbi do njegovog konacnog

unistenja.

Sa naseg I Kongresa Antifasistickog fronta zena seljemo vama, zenama Americke Unije svoje borbene pozdrave i pozivamo vas da antifasisticki fron zena citavog svijeta jos jace ucv stimo i povedemo odlucnu borbu protiv zavojevaca i najvecih neprijatelja naprednog covjecanstva i izvojevanje boljeg zivota.

S.F.S.N.

Kolasin, 5 decembra 1943 g.

PRVI ZEMALJSKI KONGRES
ANTIFASISTICKOG FRONTA ZENA CRNE GORE
I BOKE

ZENAMA ENGLJSKE

Pomnitate Hitlerove horde porobile su nasi zemlju lako jer su im to omogucili izdajnici nasega naroda koji su se stavili u sluzbi neprijatelju, oni koji su onako sramno ostavili narode nase bogate otadzbine u danima najveceg narodnog iskusenja, da bi kasnije izazvali bratoubilacki rat pod direktivama izbjeglicke vlade iz Londona i zabile noz u led narodno-oslobodilackoj borbi. Fasisti su odmah otpoceli sa mucenjem nasega naroda, strijeljajuci nasu slobodoljubivu omladinu, ubijajuci nasu djecu, paleci nase domove i ponizavajuci nas, ponosne kceri nasih slobodarskih naroda. Ali nas nije moglo nista slomiti. Mi smo stoicki gledali kad su nam zivu djecu u vatru bacali i nijeamo pokleknule, kao prave rodoljubke uzele smo pusku u ruku i unistavale na svakom koraku fasisticke varvare i sa istom mrznjom domace izdajnike koji su na celu sa Drazom Mihajlovicem pomagali divljacima da nasu divnu zemlju pretvore u zgariste popaljenih sela i razorenih gradova. Nije im nista pomoglo. Nasa Narodno oslobodilacka vojska u kojoj smo i mi, zene Crne Gore i Boke isle rame uz rame sa svojom bracom, bija je jaca od svih tifasistickih bandi. Sve muke i patnje hrabro smo podnosile i svojom krvlju i krvlju nasih najmilijih udarile smo temelje narodno-oslobodilackoj vlasti u cijim se rukama nalazi vec danas veliki dio nase Jugoslavije.

U slobodnom gradu Kolasinu neustrasive crnogorke i bokeljke odrzavaju svoj velicanstveni Prvi kongres Antifasistickog fronta zena sa kojega upucuju svim rodoljubivim zenama Engleske svoje borbene pozdrave i pozivamo ih da cvrsto ujedininimo redove Antifasistickog fronta zena citavog svijeta za sto skoriju slobodu i pobjedu nad fasizmom.

S.F. - S.N.

Kolasin 5 decembra 1943 g.

PRVI ZEMALJSKI KONGRES ANTIFASISTICKOG FRONTA ZENA CRNE GORE I BOKE

ZENAMA ARBANIJJE

Herojska borba vasih rodoljubivih naroda u kojoj su i zene ucv tale da brane svoju cast od nasrtljivih fasistickih vojnika, brzo se procula preko granica vase pregazene zemlje i mi smo sa velikim simpatijama pratile vase uspjehe u borbi protivu porobljivaca i onih koji su htjeli da sprijecе i onemoguce vasu junacku borbu. Cule smo o vasem dinstvu, o vasem ucestvovanju u Narodno-oslobodilackoj vojsci i junaske koje ste pokazale ubijajuci fasisticke vojnike i domace izrode. I mi drage drugarice, vec vise od dvije i po godine borimo protiv porobljivaca i domacih izroda. Mi smo u ovoj borbi izvojevale i pravo ucsv narodnoj vlasti i nastojacemo da sav teret pozadine primimo na sebe i na taj nacin sto prije izvojevali pobjedu i dovrssili djelo naroda.

nog oslobodjenja.

U to ime mi vam, naše hrabre drugarice Arbanke, sa našeg prvog kongresa šaljem svoje borbene pozdrave i pozivamo vas da udružnim snagama nastavimo započetu borbu sa još većom zestinom protiv našeg zajedničkog neprijatelja, omrznutog fašizma.

S. F. - S. N.

Kolasin 5 decembra 1943 g.

PRVI ZEMALJSKI KONGRES ANTIFASISTICKOG FRONTA ŽENA CRNE GORE I BOKE

IX.

CENTRALNOM ODBORU ANTIFASISTICKOG FRONTA ŽENA JUGOSLAVIJE

Žene Crne Gore i Boke okupljene na I Zemaljskom Kongresu AFZ, šalju vama, voljenom rukovodstvu naše organizacije, tople i ziske pozdrave. Šalju vam borbene pozdrave keeri slobodarskog crnogorskog naroda i naroda Boke, koji su kroz veliku narodno-oslobodilačku borbu, kroz koju su stvoreni temelji naše organizacije, dale dragocjene žrtve, mnoge mlade živote svojih najboljih drugarica. Mi se ponosimo time što smo odgojile hrabre i ponosne borce čije smo živote s časću i ponosom priložile za ovu najsvetiju borbu. Odajući vam puno priznanje za velike napore koje ste uložile oko stvaranja i jačanja naše organizacije, koja je danas moćna podrška i oslonac naše junacke vojske, obecavamo da nećemo zaliti žrtava, da nećemo zaliti snage da u zajednici s našim drugovima dovršimo veliku i svetu borbu do konačne pobjede i izvojujemo bolju sutrasnjicu u kojoj će žene uživati ravnopravnost.

S. F. - S. N.

Kolasin 5 decembra 1943.

KONGRES
PRVI ZEMALJSKI ANTIFASISTICKOG
FRONTA ŽENA CRNE GORE I BOKE